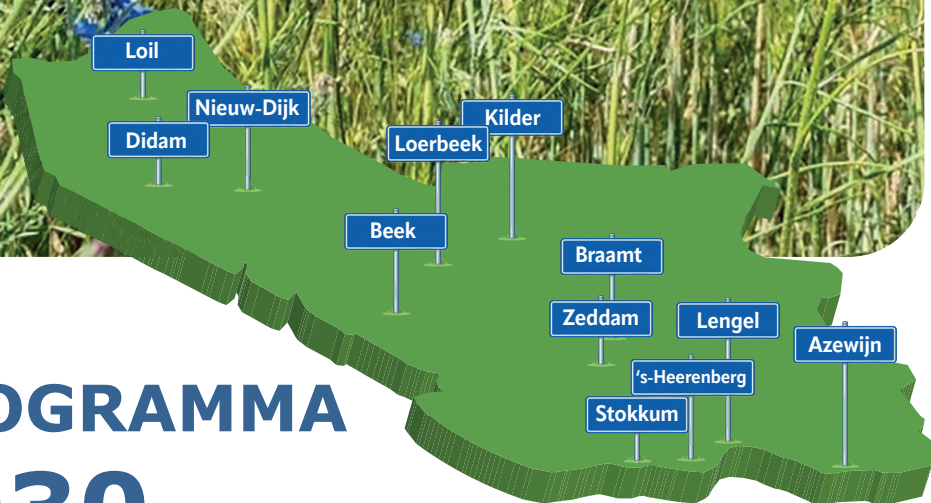

gemeente

Montferland

COALITIEPROGRAMMA 2026-2030

Montferland maken we samen!

INHOUDSOPGAVE

BESTUUR, PARTICIPATIE EN DIENSTVERLENING	5	DUURZAAMHEID, KLIMAAT EN GROENE LEEFOMGEVING	25
Bestuurscultuur	5	Groene gemeente	25
Participatie	5	Buitengebied	25
Dienstverlening	7	Duurzaamheid	27
Financiën	7	Circulaire economie	27
Subsidies	9		
Regionale en grensoverstijgende samenwerking	9	MOBILITEIT EN BEREIKBAARHEID	29
		Mobiliteit	29
WONEN, BOUWEN EN LEEFOMGEVING	11	Openbaar vervoer	29
Woningbouw	11	Parkeren	29
Klimaatbestendig wonen	13		
Netcongestie	13	VEILIGHEID EN HANDHAVING	31
Vergunningen	13	Handhaving en veiligheid	31
's-Heerenberg-Oost en lengel	13	Ondermijning	31
Centrumplan Didam	13	Cyberveiligheid	31
		Hulpdiensten	33
JEUGD, ONDERWIJS EN ONTWIKKELING	15	Weerbaarheid	33
Onderwijshuisvesting	15		
Integraal Kind Centrum 's-Heerenberg (IKC)	15	ECONOMIE, ONDERNEMEN EN RECREATIE	35
Kunst- en cultuureducatie	15	MKB (Midden- en kleinbedrijf)	35
Sport en spelen	17	Bedrijventerreinen	35
		Arbeidsmigratie	35
SAMENLEVEN, ONTMOETEN EN CULTUUR	19	Recreatie en Toerisme	35
Ontmoeten en samenkomen	19	De Nevelhorst	35
Cultuur en tradities	19		
Cultureel erfgoed en monumenten	19	CONCEPT-PORTEFEUILLEVERDELING	36
ZORG & GEZONDHEID	21		
Bestaanszekerheid	21		
Zorg en ondersteuning	21		
Zorgfraude	23		
Inclusieve samenleving	23		
Gezondheid	23		
Mantelzorg	23		
Huiselijk geweld en femicide	23		
Opvang vluchtelingen	23		

INLEIDING/VOORWOORD

De fracties van CDA Montferland, VVD Montferland, Lokaal Belang Montferland en PRO Montferland (voorheen PvdA) hebben samen geschreven aan dit coalitieprogramma. We zetten ons de komende vier jaar in voor een stabiel, betrouwbaar en toekomstgericht bestuur van de gemeente Montferland. Wij zoeken steeds de verbinding, met elkaar en met de hele gemeenteraad. Zo zorgen we voor rust en betrouwbaarheid. Dat is nodig om onze plannen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners waar te maken.

Een goede en constructieve samenwerking tussen gemeenteraad, college en de ambtelijke organisatie is daarbij onmisbaar. We werken samen op basis van vertrouwen en wederzijds respect. Ook zoeken we actief contact met inwoners, ondernemers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en andere partners binnen Montferland en in de regio. Door uit te gaan van wat ons verbindt, versterken we het vertrouwen in het gemeentebestuur en kunnen we meer bereiken.

Montferland is een gemeente waar iedereen meetelt, zich thuis voelt en kansen krijgt. Daarvoor is een bestuur nodig dat dichtbij en toegankelijk is, dat luistert, weet wat er speelt en duidelijke keuzes durft te maken. Wij zijn een inclusieve gemeente waarin iedereen mee kan doen en waarin noaberschap en toegankelijkheid vanzelfsprekend zijn. Dat geldt voor onze gebouwen, voor onze voorzieningen én onze digitale dienstverlening.

In dit coalitieprogramma geven wij aan welke keuzes wij in deze bestuursperiode willen maken. Daarbij hebben wij aandacht voor de grote opgaven en de lange termijn, maar ook voor wat onze inwoners elke dag bezighoudt. Denk aan wonen, leefbaarheid, bereikbaarheid, voorzieningen, veiligheid, dienstverlening en bestaanszekerheid. Het gaat in dit programma om wat we willen bereiken. De wijze waarop en de bijbehorende financiële gevolgen worden verwerkt in een nog op te stellen college-uitvoeringsprogramma.

Met dit programma kiezen wij voor een koers die Montferland sterker, mooier en beter voorbereid op de toekomst maakt.

De fracties van CDA Montferland, VVD Montferland, Lokaal Belang Montferland en PRO Montferland.

BESTUUR, PARTICIPATIE EN DIENSTVERLENING

BESTUURSCULTUUR

Een goede bestuurscultuur is onmisbaar voor goed lokaal bestuur. De bestuurscultuur binnen onze gemeente vraagt om aandacht, en daarvoor nemen wij onze verantwoordelijkheid. Bestuurscultuur is niet iets van een ander, dat zijn wij samen. College, gemeenteraad en fractievolgers geven daarin het goede voorbeeld.

Daarbij staan voor ons wederzijds respect, rolvastheid, structuur, openheid, betrouwbaarheid, plezier en samenwerking centraal. Wij werken aan een cultuur waarin afspraken worden gemaakt en nagekomen. Wij hebben een voorbeeldfunctie en handelen integer. Verschillen van inzicht mogen er zijn en ook het debat mag stevig zijn op de inhoud, maar moet respectvol blijven in de omgang.

Wij luisteren naar elkaar, staan open voor elkaars argumenten en spreken elkaar aan op verbaal en non-verbaal gedrag en communicatie. Problemen laten we niet opstapelen, maar bespreken we tijdig en bij voorkeur persoonlijk of telefonisch en niet via sociale media, app of e-mail. Meer onderling overleg en direct contact zijn essentieel voor een gezonde bestuurscultuur.

De burgemeester is hoeder van ons reglement van orde, maar de verantwoordelijkheid voor onze bestuurscultuur ligt in de eerste plaats bij onszelf. Wij evalueren elk kwartaal hoe dit gaat en of het lukt om elkaar daadwerkelijk aan te spreken. Daarbij maken wij concrete afspraken over hoe wij met elkaar omgaan, binnen en buiten de raadszaal, maar ook tussen de fracties.

Wij blijven investeren in goede en professionele contacten tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie. Toegankelijkheid, vertrouwen en wederzijds begrip en respect zijn daarbij leidend. Ook vinden wij het belangrijk dat het college regelmatig op informele wijze het gesprek met de raad aangaat. Alleen samen kunnen wij werken aan een betrouwbare, professionele en respectvolle bestuurscultuur, met bestuurders die benaderbaar zijn voor elkaar en vooral voor onze inwoners.

PARTICIPATIE

In Montferland betrekken we inwoners actief bij het maken en uitvoeren van beleid. We geven ruimte aan ideeën uit de samenleving die bijdragen aan de leefbaarheid, samenhang en kwaliteit van onze gemeente. Participatie gebeurt zo vroeg mogelijk in het proces, zodat inwoners echt invloed kunnen uitoefenen op plannen en keuzes die hen raken.

Tegelijk zijn we duidelijk over het doel, de vorm en de ruimte van participatie. Door vooraf duidelijk te zijn over ieders rol en invloed, zorgen we voor realistische verwachtingen en een zorgvuldig proces. Goede participatie vraagt om duidelijke kaders, openheid, wederzijds respect en goede communicatie.

Wij zien participatie als een belangrijke basis voor vertrouwen tussen inwoners en gemeentebestuur. We investeren in een gemeente die inwoners serieus neemt, actief contact zoekt met de samenleving en toegankelijk communiceert. Iedereen moet mee kunnen doen, ook inwoners die minder digitaal vaardig zijn, moeite hebben met lezen of schrijven, of minder gemakkelijk de weg naar de gemeente weten te vinden.

DIENSTVERLENING

Een sterke ambtelijke organisatie is onmisbaar om onze taken goed te blijven uitvoeren. Krapte op de arbeidsmarkt, extra taken en technologische ontwikkelingen vragen om een organisatie die goed op orde is en blijft. De afgelopen jaren is hierin bewust geïnvesteerd. Die lijn zetten wij voort. We blijven investeren in het behoud van kennis en kwaliteit en in goed werkgeverschap. Montferland moet een gemeente zijn waar medewerkers graag werken en zich kunnen ontwikkelen.

Daarnaast zoeken wij slimme samenwerking in de regio. Zo kunnen we specialistische functies beter invullen, kennis delen en als organisatie minder kwetsbaar zijn.

Wij spreken ons vertrouwen uit in de ambtelijke organisatie. Onze medewerkers leveren kwaliteit en tonen betrokkenheid en lef. Zij krijgen de ruimte om, waar nodig en verantwoord, professionele afwegingen te maken. Zeker in spoedsituaties of bij bijzondere omstandigheden moet er ruimte zijn om soms buiten de gebaande paden of bestaande afspraken te handelen.

Inwoners krijgen de toegankelijke, betrouwbare en herkenbare dienstverlening zoals zij die nu van onze gemeente gewend zijn. Daarbij blijven wij extra letten op inwoners die minder digitaal vaardig zijn of voor wie persoonlijk contact belangrijk is.

Wij staan voor een overheid die doet wat zij zegt en waarbij de mens achter de aanvraag centraal staat. In onze dienstverlening werken wij niet vanuit 'nee, tenzij', maar vanuit 'ja, mits'. We zetten er sterker op in om aanvragers goed mee te nemen in en bij het proces. Ook zorgen we ervoor dat zij niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. Ieder proces kost tijd, maar dat vraagt ook om een houding waarbij aanvragers goed en op tijd worden geïnformeerd en ook tussendoor worden meegenomen in het proces.

Daarnaast werken we verder aan de ontwikkeling van de digitale dienstverlening. Dat kan zorgen voor meer snelheid en gemak. Tegelijk houden wij nadrukkelijk oog voor persoonlijk contact en voor de behoefte van onze inwoners om gehoord en serieus genomen te worden.

Goede communicatie is daarbij heel belangrijk. We werken aan een nieuw communicatiebeleid dat duidelijk is. Wij communiceren in begrijpelijke taal en op een manier die past bij onze inwoners. Ook verbeteren we de toegankelijkheid en vindbaarheid van onze producten en diensten.

De eerste investeringen en experimenten met artificiële intelligentie (AI) en andere slimme toepassingen zijn gedaan. Wij zien dat deze keuze resultaat oplevert en zetten deze lijn dan ook graag door. Wij geloven dat dit een belangrijke bijdrage kan leveren aan de voorbereiding op de krapte op de arbeidsmarkt, maar ook aan het eenvoudiger maken van werkprocessen. Wel kijken wij bij nieuwe toepassingen steeds nadrukkelijk of de investering ook echt voldoende oplevert. Zo versterken we de kwaliteit van onze dienstverlening voor de inwoners van Montferland.

FINANCIËN

Een financieel gezonde gemeente is een belangrijke voorwaarde voor een betrouwbaar en toekomstbestendig bestuur. Wij zetten in op een meerjarenbegroting die structureel sluitend is. Dat betekent dat structurele lasten worden betaald uit structurele middelen. Wij willen voorkomen dat incidentele middelen worden gebruikt voor structurele uitgaven.

Voor de onroerendezaakbelasting (OZB) geldt voor ons als uitgangspunt dat de tarieven in principe alleen worden aangepast met de inflatiecorrectie. Zo houden we de lokale lasten voor inwoners en ondernemers beheersbaar en voorspelbaar.

De tarieven voor de verblijfsbelasting in Montferland zijn in vergelijking met de omliggende gemeenten relatief laag. In de komende jaren onderzoeken wij zorgvuldig hoe deze tarieven kunnen toegroeien naar het regionale gemiddelde. Voorwaarde is wel dat de extra opbrengsten worden gebruikt voor investeringen in de leefomgeving en in de aantrekkelijkheid van Montferland.

Bij de uitwerking hiervan zoeken wij nadrukkelijk de samenwerking met ondernemers in de recreatie- en toerismesector. Samen met hen maken wij plannen die bijdragen aan een nog aantrekkelijker Montferland, zodat zowel de toeristische sector als de inwoners van Montferland hiervan profiteren.

SUBSIDIES

Wij staan voor een duidelijk, eerlijk en efficiënt subsidiebeleid. In de komende periode herijken we ons subsidiebeleid, zodat het nog toegankelijker wordt, beter aansluit bij onze doelen en effectiever kan worden ingezet. Hierbij is er nadrukkelijk aandacht voor mogelijke ongelijkheid in de subsidieverstrekking. Zo zorgen we ervoor dat subsidies niet alleen goed geregeld zijn, maar vooral ook daar terechtkomen waar ze het meeste verschil maken.

REGIONALE EN GRENSOVERSTIJGENDE SAMENWERKING

Samenwerking in de regio is voor ons heel belangrijk. Voor veel opgaven is de gemeentegrens niet het einde, maar juist het begin van samenwerking. Wij zetten vol in op een sterke samenwerking met de Achterhoek en onze partners in Duitsland. Ook met de Liemers blijven we samenwerken. Voor Montferland zijn er over de grens en in de regio veel mogelijkheden om elkaar te versterken. Juist door samen op te trekken, kunnen we kennis delen, kansen benutten en betere resultaten bereiken dan alleen. Ook als het gaat om grenscontroles en de gevolgen daarvan voor inwoners, ondernemers en verkeer is goed overleg met onze Duitse partners belangrijk.

WONEN, BOUWEN EN LEEFOMGEVING

WONINGBOUW

Wonen is een basisvoorwaarde voor een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente. Wonen is leidend in relatie tot de andere beleidsvelden. De komende jaren blijven wij stevig inzetten op woningbouw in Montferland. Het gaat daarbij niet alleen om meer woningen, maar vooral om woningen die passen bij de behoefte van onze inwoners en onze kernen, voor nu en in de toekomst. De huidige woningbouwplannen zetten wij voort. Wij nemen de ruimte om strategisch grond aan te kopen, zodat wij woningbouw kunnen blijven versnellen en het proces kunnen continueren.

Wij maken tempo met de woningbouwopgave. Wij zetten ons in voor snellere procedures, het wegnemen van onnodige belemmeringen en het versterken van de uitvoeringskracht. Daarbij zoeken we actief de samenwerking met woningcorporatie Plavei, ontwikkelaars, de bouwsector, inwoners en andere partners. Alleen samen kunnen wij zorgen voor voldoende, betaalbare en passende woningen voor de toekomst van Montferland.

Er is speciale aandacht voor starters, jonge gezinnen en senioren. Natuurlijk houden wij ook rekening met kleinere huishoudens. Juist voor deze groepen is de druk op de woningmarkt groot. Door te zorgen voor voldoende passende woningen bevorderen wij de doorstroming en geven wij onze inwoners de kans om in Montferland te blijven wonen. Binnen de wettelijke kaders zetten wij ons in voor voorrang voor onze eigen inwoners.

Betaalbare woningen zijn een belangrijk uitgangspunt. Wij streven naar een evenwichtig woningaanbod, met in iedere kern aandacht voor sociale huur, betaalbare koop en vrije kavels. Uitgangspunt daarbij is de zogenoemde 30/30/30-norm¹. Woningbouw moet bereikbaar zijn voor verschillende doelgroepen en inkomens, zodat Montferland een gemeente blijft waar iedereen kan wonen en leven.

Nieuwbouw moet passen bij het karakter en de identiteit van onze kernen. Wij kiezen voor maatwerk per kern en voor leefbare, gemengde wijken. We bouwen op een manier die past bij de omgeving en bijdraagt aan een prettige, groene, veilige en toekomstbestendige leefomgeving. Daarbij is er ook aandacht voor ontmoetingsplekken, speelruimte, verkeersveiligheid en een kwalitatief goede openbare ruimte. In onze grotere kernen bieden we meer ruimte voor kleinschalige hoogbouw, met oog voor een goede inpassing.

Wij bereiden ons ook voor op de groei die Montferland de komende jaren gaat doormaken. Groei vraagt om blijvende aandacht voor het voorzieningenniveau in onze kernen en om een goede samenhang met groen, welzijn, bereikbaarheid en infrastructuur. Bij nieuwe ontwikkelingen kijken wij breder dan alleen de woningen zelf. We bouwen niet alleen huizen, maar werken aan sterke kernen waarin mensen prettig kunnen wonen en samenleven. Om ons goed voor te bereiden op de toekomst, gaan wij hier de aankomende vier jaar extra aandacht aan besteden door dit in een project op te pakken.

¹ Dit betreft de verdeling van woningen:
30% sociale huur
30% betaalbare koop
30% vrije kavels

Met behulp van het digitale platform OnsMontferland brengen wij vraag en aanbod van huurwoningen dicht bij elkaar, zodat we de doorstroming kunnen bevorderen. In de komende periode bieden wij ruimte aan innovatieve woonvormen. Denk hierbij onder andere aan woningsplitsing, mantelzorgwoningen, pre-mantelzorgwoningen en flexwoningen. Daarmee spelen wij in op veranderende woonbehoeften en dragen wij bij aan oplossingen die de zelfstandigheid en samenredzaamheid van onze inwoners versterken. Mogelijk kan dit ook helpen om de druk op informele zorg en mantelzorg te verminderen.

KLIMAATBESTENDIG WONEN

Montferland moet goed voorbereid zijn op het veranderende klimaat. Wij gaan voor een woon- en leefomgeving die beter bestand is tegen hitte, droogte en wateroverlast. Dat geldt voor nieuwe woonwijken, maar ook voor bestaande buurten, centra en bedrijventerreinen. Bij nieuwe plannen houden we rekening met klimaatadaptatie en het tegengaan van hittestress. Ook maken we bestaande wijken stap voor stap groener en beter voorbereid op de toekomst. Waar mogelijk combineren we dit met de verbetering en vernieuwing van onze kernen. Zo worden deze niet alleen beter bestand tegen klimaatverandering, maar ook prettiger en gezonder om in te wonen en te werken. We doen dit stap voor stap en op een manier die past bij wat er nodig en mogelijk is, in samenwerking met het waterschap Rijn en IJssel en andere partners.

NETCONGESTIE

Netcongestie en de energietransitie zijn steeds grotere uitdagingen voor inwoners, ondernemers en de ontwikkelingen in heel Nederland. Daarom zetten wij ons maximaal in om de gevolgen van netcongestie voor Montferland zo veel mogelijk te beperken. Dit doen we door slim om te gaan met onze planvorming en door actief in gesprek te blijven met netbeheerder Liander om knelpunten onder de aandacht te brengen en samen naar oplossingen te zoeken. Ook zoeken wij nadrukkelijk de samenwerking

met het bedrijfsleven en andere partners om tot innovatieve en praktische oplossingen te komen. Daarbij kijken we naar wat wél mogelijk is, nu en in de toekomst. Montferland heeft zich de afgelopen periode op dit onderwerp al proactief opgesteld en die lijn zetten wij voort. Zo blijven wij ons inzetten voor voldoende ruimte op het energienet, zodat wonen, ondernemen en maatschappelijke ontwikkelingen niet onnodig worden belemmerd.

VERGUNNINGEN

Welke vergunningen er nodig zijn en aan welke regels een project moet voldoen, ligt voor een groot deel vast in landelijke wet- en regelgeving. Daarop hebben we als gemeente vrijwel geen invloed. Op sommige lokale regels hebben we dat wel en die zullen we nadrukkelijk opnieuw bekijken. We gaan inwoners nog beter, duidelijker en eerder informeren over de vergunningsprocessen. Zo weten aanvragers waar ze aan toe zijn en kunnen zij hun plannen met de juiste kennis starten.

'S-HEERENBERG-OOST EN LENGEL

's-Heerenberg-Oost en Lengel kijken vooruit is een belangrijk project voor de inwoners van deze wijk en voor onze gemeente. Er is een prachtige visie ontwikkeld, waar we actief mee aan de slag gaan. In de komende periode kijken we samen met Plavei nadrukkelijk naar wat er op korte termijn al mogelijk is om de leefbaarheid in deze wijk te verbeteren. We pakken op wat nu al kan, terwijl we tegelijk blijven werken aan de bredere ontwikkeling van 's-Heerenberg-Oost en Lengel.

CENTRUMPLAN DIDAM

Nu de juridische procedures zijn afgerond en er duidelijkheid is over de supermarktlocaties, kunnen wij verder met het centrumplan voor Didam. Dit is een belangrijk project dat wij snel gaan uitvoeren. De afronding van dit plan zorgt voor een impuls voor het centrum van Didam. Het vergroot de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van het centrum. Daarnaast zorgt de uitvoering van het plan voor extra appartementen en draagt daarmee bij aan de doorstroming op de woningmarkt.

JEUGD, ONDERWIJS EN ONTWIKKELING

ONDERWIJSHUISVESTING

Goed onderwijs begint op een plek waar kinderen zich veilig, prettig en welkom voelen. Daarom hechten wij veel waarde aan goede onderwijshuisvesting. Met het vastgestelde Integrale Huisvestingsplan ligt er een stevige basis voor het basisonderwijs. Ook voor het voortgezet onderwijs blijven wij ons volop inzetten. Via de Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL) blijven we betrokken bij het behoud van goed voortgezet onderwijs in Montferland. De samenwerking met de Liemers is daarbij voor ons van grote waarde.

Wij vinden het belangrijk om scholen niet alleen goed te huisvesten, maar ook om deze groener te maken. Daarom stimuleren we het vergroenen van schoolpleinen, onder andere met de inzet van het 2000 bomenplan. Meer groen op en rond schoolpleinen zorgt voor fijne plekken om te leren, spelen en opgroeien in een groene omgeving.

Ieder kind moet de kans krijgen om mee te doen. Het is van belang om ongelijkheid vroeg te signaleren en samen met partners zoals het consultatiebureau, huisartsen en scholen te werken aan gelijke kansen. Dat doen we onder meer door op tijd voor- en vroegschoolse educatie aan te bieden. Goed onderwijs geeft kinderen niet alleen kennis en vaardigheden mee, maar ook zelfvertrouwen, normen en waarden en de digitale vaardigheden die nodig zijn voor hun toekomst.

INTEGRAAL KIND CENTRUM 'S-HEERENBERG (IKC)

In 's-Heerenberg realiseren we het nieuwe Integraal Kindcentrum. Een plek waar onderwijs, kinderopvang, consultatiebureau en bibliotheek samenkomen en waar iedereen zich welkom voelt. De realisatie hiervan moet voortvarend worden opgepakt, zodat de scholen snel kunnen beschikken over een modern, toekomstbestendig en passend gebouw. Voor ons staat de gekozen locatie vast.

Voorwaarde is dat het IKC binnen het vastgestelde budget wordt gerealiseerd. Wij willen dat het IKC aan het eind van deze bestuursperiode in gebruik is genomen, wetende dat er nog de nodige hobbels genomen moeten worden. In de verdere uitvoering is extra aandacht nodig voor veilige loop- en fietsroutes en voldoende ruimte om kinderen veilig te brengen en op te halen. Dat doen we in goed overleg met de buurt en omgeving. Zo bouwen we in 's-Heerenberg aan een fijne en veilige plek waar kinderen alle ruimte krijgen om zich te ontwikkelen.

KUNST- EN CULTUUREDUCATIE

Kunst en cultuur helpen kinderen om hun fantasie te gebruiken en nieuwe talenten te ontdekken. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen in Montferland kennismaken met muziek, kunst, theater, de bibliotheek en ons prachtige kasteel Huis Bergh. Wij blijven aangesloten bij Kunstwerk! en Cultuurbedrijf Amphion. Hiermee geven we de kinderen de kans om zich breed te ontwikkelen.

De komende periode werken we aan een nieuw kunst- en cultuurbeleid. We gaan inwoners dichter bij elkaar brengen en zorgen voor een stevige en duidelijke basis voor cultuur in Montferland. Samen met lokale en regionale culturele organisaties wordt gewerkt aan zes belangrijke onderdelen: een sterke basis voor cultuur, cultuureducatie voor jong en oud, ruimte om zelf kunst en cultuur te maken en te beleven, aandacht voor talentontwikkeling, kunstbevordering en samenwerking met andere gebieden, zoals gezondheid en preventie.

SPORT EN SPELEN

Bewegen is gezond en belangrijk voor iedereen. Het is goed voor lichaam en geest, helpt gezondheidsproblemen voorkomen en zorgt voor zelfvertrouwen, plezier en contact met anderen. Juist daarom is het belangrijk dat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk is. Sportverenigingen zijn daarbij onmisbaar. Sport verbindt jong en oud. Daar ontmoeten mensen elkaar en het draagt bij aan een gezonde en vitale samenleving. Wij blijven inzetten op toegankelijke en goed onderhouden sportvoorzieningen in onze kernen, die ook een sociaal-maatschappelijke functie kunnen vervullen.

Ook zorgen we voor voldoende plekken in de buitenruimte om te bewegen. We zien sport en bewegen ook als een belangrijk onderdeel van preventie. Samen met scholen, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties zetten we beweging nog effectiever in om gezondheidswinst te behalen. Daarmee vergroten we niet alleen het welzijn van onze inwoners, maar kunnen we op termijn ook de druk op het sociaal domein verlagen. De bestaande Meedoen-regeling houden we in stand, zodat geld geen reden hoeft te zijn om niet mee te doen.

Ook spelen is van grote waarde, zeker voor jonge kinderen. Door te spelen leren kinderen bewegen, samenwerken en omgaan met anderen. Het stimuleert hun motorische, sociale en emotionele ontwikkeling en prikkelt hun

creativiteit. Wij blijven investeren in voldoende speelplekken, ook voor kinderen met een beperking, en in een omgeving die uitnodigt om buiten te spelen en te bewegen. Hiermee geven we kinderen de ruimte om gezond op te groeien.

Onze sportverenigingen draaien op vrijwilligers en sterke besturen. Wij waarderen hen en blijven verenigingen ondersteunen, bijvoorbeeld door vrijwilligers op te leiden. Voor ons geldt daarbij altijd dat sport voor iedereen toegankelijk moet zijn.

SAMENLEVEN, ONTMOETEN EN CULTUUR

ONTMOETEN EN SAMENKOMEN

We zijn trots op onze vrijwilligers in Montferland. Zij zijn het hart van onze samenleving. Verenigingen en maatschappelijke organisaties brengen mensen samen en zorgen voor verbinding en noaberschap in onze kernen. Dankzij hun inzet is er ontmoeting, aandacht voor elkaar en een sterk gevoel van saamhorigheid. Voor ons is sociale samenhang geen luxe, maar de basis voor leefbare dorpen waar mensen zich thuis voelen. We staan open voor initiatieven uit de kernen die de leefbaarheid en onderlinge verbondenheid versterken en ondersteunen die van harte. Ontmoetingsplekken zijn daarbij onmisbaar. Dorpshuizen, het Albertusgebouw in Didam en het Barghse Huus in 's-Heerenberg hebben een belangrijke functie. Dit zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten, activiteiten organiseren en naar elkaar omzien. Juist daar ontstaan gesprekken, worden verhalen gedeeld en kunnen signalen van eenzaamheid of kwetsbaarheid vroeg worden herkend. Het is belangrijk dat deze plekken voor iedereen toegankelijk zijn.

Vrijwilligers krijgen steeds vaker te maken met ingewikkelde regels en extra verantwoordelijkheden. Dat vinden wij niet wenselijk. Vrijwilligers moeten vooral vrijwilliger kunnen zijn. Wij willen regels en procedures eenvoudiger en praktischer maken en waar mogelijk versoepelen. Zo gaat er minder tijd verloren aan papierwerk en blijft er meer tijd over voor waar het echt om gaat, namelijk mensen samenbrengen.

CULTUUR EN TRADITIES

Cultuur en tradities horen bij Montferland. Ze brengen mensen samen en geven kleur aan onze kernen. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de

schuttersfeesten, carnaval, kermissen, Didam op Stelten, het Kek Festival in Zeddum en Mechteld ten Ham. Dit zijn allemaal momenten van ontmoeting, trots en verbondenheid. Die tradities koesteren en ondersteunen we. Ze maken ons wie we zijn en worden van generatie op generatie doorgegeven.

Ook in de toekomst moeten onze evenementen de ruimte krijgen om te blijven bestaan en zich verder te ontwikkelen. Waar nodig ondersteunen we de organisatoren, onder meer via ons evenementen- en subsidiebeleid. Tegelijkertijd zien we hoeveel kracht er in onze samenleving zit. Veel wordt door inwoners en verenigingen zelf georganiseerd en juist die inzet waarderen wij enorm.

Wij gaan onderzoeken of er een onderscheid gemaakt kan worden tussen commerciële en niet-commerciële evenementen als het gaat om het doorbelasten van de kosten.

CULTUREEL ERFGOED EN MONUMENTEN

Ons erfgoed maakt Montferland bijzonder. Zorg en aandacht voor ons cultureel erfgoed en onze monumenten vinden wij vanzelfsprekend. Van onze parel kasteel Huis Bergh tot onze kerken, molens, markante boerderijen en woonhuizen, maar ook de historische plekken in onze dorpen en het Bergherbos. Dit zijn plekken die onze identiteit zichtbaar maken. Ze zijn waardevol voor onze inwoners en aantrekkelijk voor wandelaars, fietsers en bezoekers. Daar zijn we zuinig op.

We geven uitvoering aan de visie voor het historisch centrum van 's-Heerenberg en zetten ons actief in om lokaal erfgoed en cultuur in de hele gemeente zichtbaar te maken voor onze inwoners én bezoekers.

ZORG & GEZONDHEID

BESTAANSZEKERHEID

Bestaanszekerheid is geen luxe, maar de basis voor het welzijn van onze inwoners. Iedereen moet kunnen rekenen op voldoende inkomen, passende hulp en de kans om mee te doen in de samenleving. We houden onze voorzieningen toegankelijk en beschikbaar voor de mensen die ze echt nodig hebben. Mensen die moeite hebben met geldzaken moeten snel en makkelijk hulp kunnen vinden. Het financieel loket is daarvoor een belangrijke en laagdrempelige voorziening. Bij schuldhulpverlening zetten we sterk in op het voorkomen van problemen, met extra aandacht voor jongeren. Ook gaan we vaker werken met ervaringsdeskundigen. Zij weten als geen ander wat er nodig is.

ZORG EN ONDERSTEUNING

Goede zorg en passende hulp moeten dichtbij, toegankelijk en doelmatig zijn. We zijn trots op wat er in Montferland al staat en geloven erin dat de inzet op preventie werkt. Juist door problemen vroeg te signaleren en waar mogelijk te voorkomen, kunnen we echt het verschil maken voor onze inwoners. Jeugdzorg heeft onze speciale aandacht. We blijven werken volgens de Hervormingsagenda Jeugd. Het doel is dat kinderen en gezinnen sneller de juiste hulp krijgen. Professionals krijgen meer tijd voor hun werk en gemeenten kunnen de jeugdzorg goed blijven organiseren. Belangrijke punten zijn het versterken van preventie, het eerder bieden van hulp en het verminderen van zware en dure zorg. Ook verbeteren we de samenwerking tussen organisaties en maken we duidelijker welke hulp onder de Jeugdwet valt.

We blijven het sociaal domein scherp volgen, zodat we op tijd kunnen bijsturen en de kosten beheersbaar houden, zonder de kwaliteit van de ondersteuning uit het oog te verliezen. Hierbij

maken we beter inzichtelijk waar ons geld naartoe gaat, wat we daarvoor doen en welke effecten we daarmee bereiken. Zo kunnen wij hier ook beter op sturen.

Montferland is een gemeente die in beweging blijft. We staan open voor nieuwe en slimmere manieren om zorg en ondersteuning te organiseren. Via pilots zoeken we actief naar oplossingen die nog beter aansluiten bij de zorgvraag. Daarbij kijken we ook naar ervaringen in andere (Achterhoekse) gemeenten, zodat we kunnen leren van wat elders goed werkt. Waar het kan, blijven we vernieuwen in het sociaal domein. We blijven continu zoeken hoe het beter of efficiënter kan, omdat we iedere euro maar één keer kunnen uitgeven.

We doen wat nodig is, en doen dat goed. Ook verkennen we de mogelijkheden om onze dienstverlening verder te verbeteren en waar nodig uit te breiden, bijvoorbeeld door beter aan te sluiten op de plekken waar mensen al komen en door zorg en ondersteuning dichterbij en toegankelijker te organiseren.

We gaan voortvarend aan de slag met de uitvoeringsagenda Wonen, Welzijn en Zorg. Met de eerder vastgestelde visie hebben we een duidelijke koers uitgezet en die houden we vast. Dat betekent dat ouderen zo lang mogelijk in hun eigen kern moeten kunnen blijven wonen, dat zorg dichtbij beschikbaar is en dat we woonvormen stimuleren waarin mensen meer naar elkaar omzien, zoals knarrenhofjes. Waar het kan, brengen we jong en oud dichterbij elkaar in één gebouw of woonomgeving. Zo maken we ontmoeting vanzelfsprekender en versterken we de samenredzaamheid in onze gemeente. We willen een dementievriendelijke

gemeente zijn en onderzoeken wat daarvoor nodig is.

ZORGFRAUDE

Zorggeld moet terechtkomen bij de inwoners die het echt nodig hebben. Declareren van zorg die niet geleverd is of het manipuleren van zorguren is onacceptabel. Wij blijven zorgfraude en zorgcriminaliteit stevig aanpakken. Dit doen we met goede screening bij de inkoop, alertheid bij de toegang, betere samenwerking en informatie-uitwisseling met ketenpartners en sterker toezicht. Zo werken we aan een zorgstelsel dat weerbaar is en waarin misbruik geen kans krijgt, zowel lokaal als regionaal. De huidige lokale en regionale inzet en bezetting houden we daarbij in stand.

INCLUSIEVE SAMENLEVING

We werken aan een samenleving waarin iedereen vrij kan zijn, zichzelf kan zijn en volwaardig mee kan doen. Dit ongeacht religie, etnische achtergrond, leeftijd, et cetera. Van mensen met een LHBTIQIA+ identiteit tot mensen met een beperking. In Montferland wordt niemand uitgesloten.

GEZONDHEID

Wij maken ons sterk voor goede gezondheidszorg en voor het behoud van goede huisartsenzorg in onze gemeente, met extra aandacht voor een gezondheidscentrum in 's-Heerenberg-Oost. Voor veel inwoners is de huisarts het eerste en vertrouwde aanspreekpunt. Die zorg dichtbij huis behouden we.

Daarnaast zetten we extra in op preventie in het gezondheidsbeleid, voor jong en oud. Gezondheid begint bij gezond opgroeien, voldoende bewegen, mentale weerbaarheid en het op tijd signaleren van problemen.

MANTELZORG

Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. Zij betekenen veel voor hun naasten en voor onze samenleving als geheel. Tegelijkertijd weten

we dat mantelzorg veel vraagt, emotioneel én fysiek. Daarom blijven wij mantelzorgers waarderen en ondersteunen zoals we dat nu ook doen. Er is daarbij bijzondere aandacht voor jonge mantelzorgers. De zorg voor een naaste op jonge leeftijd kan een grote impact hebben op hun welzijn, ontwikkeling en hun kansen om gewoon kind te kunnen zijn.

HUISELIJK GEWELD EN FEMICIDE

Huiselijk geweld en femicide zijn ernstige maatschappelijke problemen die vaak lang achter de voordeur blijven, maar diepe sporen nalaten. We blijven hier in onze gemeente actief aandacht voor vragen, onder meer met de landelijke campagne. Vroege signalering is daarbij heel belangrijk. Samen met zorg- en welzijnspartners willen we signalen sneller herkennen en eerder in beeld krijgen. We voeren ons bestaande beleid voortvarend uit.

OPVANG VLUCHTELINGEN

Wij nemen onze wettelijke verantwoordelijkheid bij de opvang van vluchtelingen en voeren de daarbij behorende taken uit. Op basis van de kaders van de raad bepalen we hoe de opvang voor Montferland wordt ingevuld. Daarbij kiezen we voor oplossingen die passen bij onze gemeente en die recht doen aan zowel onze inwoners als de mensen die we hier tijdelijk opvangen.

DUURZAAMHEID, KLIMAAT EN GROENE LEEFOMGEVING

GROENE GEMEENTE

Wij kiezen voor een groene, gezonde en toekomstbestendige gemeente. Groen maakt onze leefomgeving prettiger, verkoelt bij hitte en helpt ons beter om te gaan met droogte en hevige regen.

We behouden het huidige kwaliteitsniveau van ons groen en versterken dit waar mogelijk. Daarbij zetten we actief in op meer natuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ook in de bestaande wijken en kernen blijven we investeren in vergroening. Meer bomen en planten zorgen voor schaduw, verkoeling en minder hittestress.

Wij kiezen bewust voor meer biodiversiteit. Dat vraagt soms om andere keuzes in het beheer en de inrichting van onze openbare ruimte. Die keuzes zijn niet altijd vanzelfsprekend. Wij vinden het belangrijk om hierover goed en duidelijk te communiceren. Wij zoeken actief de samenwerking met inwoners, bedrijven, het waterschap en de provincie en komen samen tot keuzes voor beheer en inrichting. Met het Strategisch Asset Management Plan (SAMP), een plan voor het onderhoud van onze voorzieningen, bepalen we samen met de raad de prioriteiten voor de komende periode.

BUITENGEBIED

Wij vinden het belangrijk dat ons buitengebied vitaal, levendig en toekomstgericht is. Een gebied waarin landbouw, natuur en wonen in balans zijn en waar ruimte is om in te spelen op veranderingen.

Agrarische ondernemers krijgen de ruimte om hun bedrijf te vernieuwen en verder te ontwikkelen. We denken actief mee met ondernemers die willen innoveren,

nevenactiviteiten willen ondernemen en werken aan een toekomstbestendig bedrijf.

In het buitengebied stemmen we onze aanpak af op droogte en waterbeheer. Samen met het waterschap en de provincie werken we aan meer ruimte voor water, waar mogelijk meer sloten en een inrichting die beter bestand is tegen extreem weer. Het buitengebied verandert. Steeds vaker komen er vragen om op erven een nieuwe invulling mogelijk te maken, bijvoorbeeld als een bedrijf stopt. Soms willen families daar samenwonen of het erf op een andere manier gebruiken. We onderzoeken hoe we dit eenvoudiger kunnen maken met soepelere regels, zolang het past bij de omgeving.

Landbouw en natuur blijven de basis van een sterk buitengebied. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen bij de schaal, de kwaliteit en het karakter van het gebied. We zoeken steeds naar een goede balans tussen agrarische ondernemers, wonen en natuur en werken daarbij samen met onze maatschappelijke partners, zoals LTO (Land- en Tuinbouworganisatie) en de Plattelandsraad. Met het programma buitengebied werken we onze omgevingsvisie verder uit en gaan we aan de slag met het vernieuwen van het beleid voor functieverandering in het buitengebied. Zo zorgen we dat ons buitengebied leefbaar blijft, kansen biedt en klaar is voor de toekomst.

DUURZAAMHEID

We bouwen voort op de koers die al is ingezet en voeren de afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) uit. We kiezen voor oplossingen die passen bij onze gemeente en ons landschap. We zetten in op zon op dak en groene daken. Grootschalige zonnenvelden en zonnepanelen op agrarische grond willen we niet. We stimuleren inwoners om hun woning en leefomgeving te verduurzamen, met extra aandacht voor mensen met een lager inkomen. Samenwerking met onze partners is daarbij onmisbaar. De komende jaren gaan wij voortvarend aan de slag met ons warmte- en koude programma.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Wij zetten stappen naar een circulaire economie. In 2050 willen we grondstoffen zoveel mogelijk hergebruiken en verspilling voorkomen. Dat is een stevige opgave én een kans. Een circulaire economie maakt ons minder afhankelijk van schaarse grondstoffen, vermindert afval en biedt nieuwe kansen voor onze regionale economie. Daarvoor is ruimte nodig voor hergebruik, reparatie, recycling en opslag. We starten samen met de regio met een programma en beleid voor de circulaire economie en onderzoeken welke functies waar het beste passen. Wij geven als gemeente zelf het goede voorbeeld. Daarbij maken we gebruik van de goede voorbeelden die al in de regio aanwezig zijn.

MOBILITEIT EN BEREIKBAARHEID

MOBILITEIT

Verkeersveiligheid voor onze inwoners staat voorop. Wij werken de mobiliteitsvisie verder uit in het omgevingsprogramma mobiliteit met extra aandacht voor fietsveiligheid.

Fietsen blijven wij stimuleren. Dat vraagt om goede en veilige fietspaden en routes. Snelfietsroutes zijn daarbij belangrijk. Ze zorgen voor betere bereikbaarheid, veilige verbindingen en maken fietsen aantrekkelijker voor inwoners en bezoekers. Wij willen een goede verbinding tussen de Liemers, de Achterhoek en Duitsland en zoeken aansluiting op bestaande en nieuwe snelfietsroutes. Rond scholen, sportverenigingen en in de dorpskernen zorgen we voor veilige fietsroutes en duidelijke oversteekplaatsen.

De komende jaren verandert er veel in onze gemeente. Nieuwe woningen, bedrijven en andere ontwikkelingen zorgen voor meer verkeer en andere verkeersstromen. We kijken goed naar wat dat betekent voor onze inwoners, onze wegen en de inrichting van de openbare ruimte. Daarbij is er ook bijzondere aandacht voor landbouwverkeer en bestemmingsverkeer. Ook dat verkeer moet veilig en passend door onze gemeente kunnen bewegen. Verkeersmaatregelen nemen we op basis van analyse en beleid. We zoeken naar slimme oplossingen en evalueren regelmatig.

OPENBAAR VERVOER

Wij blijven ons inzetten voor goed openbaar vervoer in onze gemeente. Openbaar vervoer is belangrijk om voorzieningen en onze kernen bereikbaar te houden en inwoners zelfstandig te laten reizen. De huidige bereikbaarheid met het openbaar vervoer willen we graag behouden. Waar het kan, willen we samen met

de aanbieders en de provincie het openbaar vervoer ook uitbreiden.

De buurtbus is een waardevolle aanvulling op het openbaar vervoer. Vooral in kleinere kernen en het buitengebied speelt de buurtbus een belangrijke rol. Wij hebben veel waardering voor de vrijwilligers die zich hiervoor inzetten.

PARKEREN

Wij vinden het belangrijk dat onze centra goed bereikbaar en toegankelijk blijven. Gratis parkeren in de schaarse openbare ruimte vraagt duidelijke regels en handhaving, zodat parkeerplaatsen beschikbaar blijven voor kort bezoek. Met ontheffingen gaan we terughoudend om, zodat de blauwe zone haar functie behoudt. Hiermee houden we onze centra aantrekkelijk voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Bij nieuwe bouwplannen eisen wij van onze ontwikkelaars dat zij zorgen voor voldoende parkeerplekken op eigen terrein. Extra parkeerdruk in de openbare ruimte wordt hiermee voorkomen.

VEILIGHEID EN HANDHAVING

HANDHAVING EN VEILIGHEID

We zorgen voor zichtbare en aanspreekbare buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in wijken en kernen. Dit helpt om overlast te voorkomen en vergroot het gevoel van veiligheid. Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat meldingen serieus worden genomen en regels worden nageleefd. Handhaving is overigens geen doel op zich, maar een middel om onze gemeente veilig en leefbaar te houden.

Het meldingsproces maken we duidelijker en eenvoudiger, zodat onze inwoners weten waar ze terecht kunnen. Ze krijgen altijd een reactie en kunnen volgen wat er met hun melding gebeurt. Veiligheid en leefbaarheid zijn niet alleen een taak van de gemeente, maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We houden overlastgevende locaties extra scherp in de gaten.

We kijken opnieuw naar de belangrijkste prioriteiten bij handhaving en toezicht. We bepalen wat hiervoor nodig is en of de beschikbare formatie en capaciteit passend zijn bij de opgaven die er liggen.

Wij vinden het belangrijk dat ook de wijkagenten zichtbaar en dicht bij de inwoners zijn. We zien dat de druk op de politie groot is en dat ook onze wijkagenten nodig zijn bij onrust en inzet elders in het land. Toch blijft het belangrijk dat zij zichtbaar en bekend zijn in de wijk of kern. Inwoners moeten weten wie hun wijkagent is en waarvoor zij bij hem of haar terecht kunnen. Wij blijven, ook regionaal, aandacht vragen voor voldoende politiecapaciteit in onze gemeente.

ONDERMIJNING

De aanpak van ondermijning krijgt blijvend onze aandacht. Ondermijnende criminaliteit schaadt de veiligheid en het vertrouwen in onze samenleving. Door ons buitengebied en onze ligging aan de grens met Duitsland is onze gemeente extra kwetsbaar voor illegale activiteiten. We versterken de aanpak van ondermijning. Samen met partners in de regio en over de grens treden we slagvaardig op bij signalen en concrete zaken. Tegelijk investeren we in bewustwording, zodat inwoners en ondernemers signalen van ondermijning eerder herkennen en melden.

CYBERVEILIGHEID

Cyberveiligheid is belangrijk voor een veilige gemeente. Digitalisering biedt kansen, maar brengt ook risico's mee voor inwoners, ondernemers en onze eigen organisatie. We blijven de landelijke aanpak volgen en brengen samen met politie en andere partners cyberveiligheid onder de aandacht. We investeren ook in de informatieveiligheid van de gemeente zelf en zetten in op preventie en bewustwording van onze medewerkers, onze ondernemers en inwoners. Daarbij is er extra aandacht voor ouderen, omdat zij vaker het doelwit zijn van digitale fraude en oplichting. Voor ondernemers kan digitale criminaliteit grote gevolgen hebben, bijvoorbeeld door een hack of cyberaanval.

HULPDIENTEN

Wij vinden het belangrijk dat hulpdiensten onze inwoners snel en goed kunnen bereiken. Of het nu gaat om de brandweer, ambulance of de politie. Bij nood moet hulp doeltreffend en op tijd zijn. We kijken actief naar samenwerking over de grens, zodat we elkaar kunnen versterken als dat nodig is. Voor de brandweer gebeurt dat nu al. Waar het kan, bouwen we die samenwerking verder uit.

WEERBAARHEID

De wereld om ons heen wordt onzeker als gevolg van klimaatverandering en de onrust in de wereld. Onze gemeente moet sterk en goed voorbereid zijn op mogelijke situaties die ons kunnen overkomen als gevolg van een natuurramp, stroomuitval of conflict. We zetten extra stappen om inwoners goed voor te bereiden. Ook kwetsbare inwoners helpen we om weerbaarder te worden. Wat ons morgen kan gebeuren, vraagt vandaag al om actie.

ECONOMIE, ONDERNEMEN EN RECREATIE

MKB (MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF)

Onze ondernemers zijn onmisbaar voor Montferland. Zij zorgen voor werk, vakmanschap en een sterke lokale economie. We geven het midden- en kleinbedrijf de ruimte om te ondernemen, te vernieuwen en te groeien. We investeren in een goede samenwerking tussen gemeente en ondernemers, met oog voor de uitdagingen van deze tijd, zoals arbeidskrachte en stijgende kosten. Waar mogelijk kopen we lokaal in en houden we in ons inkoopbeleid rekening met lokale bedrijven. Ook zorgen we voor duidelijke en snelle dienstverlening, eenvoudigere processen en een sterke rol voor de bedrijfscontactfunctionaris.

BEDRIJVENTERREINEN

We werken aan sterke en toekomstbestendige bedrijventerreinen in Montferland. Goede infrastructuur, gevarieerde locaties en duurzame energievoorzieningen geven bedrijven de ruimte om te groeien, banen te creëren en bij te dragen aan de gemeenschap. In de lijn van onze omgevingsvisie kijken we actief naar uitbreiding van bedrijventerreinen, verspreid over Montferland. We knappen bestaande bedrijventerreinen op en geven huidige bedrijven de mogelijkheid om uit te breiden. Samen met Zevenaar en Emmerich zoeken we naar versterking van de grensoverstijgende regionale bedrijvigheid. Net zoals we dat blijven doen met de gemeentes in West-Achterhoek. Aan uitbreiding voor XXL-logistiek willen wij niet meewerken.

ARBEIDSMIGRATIE

Wij vinden het van belang dat arbeidsmigranten die in Montferland verblijven goed gehuisvest worden. Hiervoor is het beleidskader Huisvesting Arbeidsmigranten vastgesteld. We zetten in

op kwaliteit, toezicht en het tegengaan van ongewenste woonsituaties.

RECREATIE EN TOERISME

Recreatie en toerisme zijn van grote waarde voor Montferland. Met onze prachtige natuur, gastvrije dorpen, het historische stadscentrum en gunstige ligging hebben we veel te bieden. Denk aan wandelen, fietsen, kanoën, natuurbeleving en lokale evenementen. We geven ruimte aan kleinschalige en duurzame initiatieven die passen bij onze omgeving en bijdragen aan de leefbaarheid. De komende jaren voeren we het nieuwe beleid voor recreatie en toerisme gericht uit en bouwen we verder aan Montferland als aantrekkelijke plek om te bezoeken én te verblijven.

DE NEVELHORST

De Nevelhorst is een waardevolle plek voor Didam en omgeving. We gaan actief aan de slag met de uitvoering van de visie. Ons uitgangspunt is dat De Nevelhorst weer een aantrekkelijk recreatiegebied wordt. In overleg met de eigenaar zetten we stappen om de recreatiemogelijkheden rond De Nevelhorst te versterken, met ruimte voor zwemmen, wandelen, spelen en kleinschalige horeca.

CONCEPT-ORTEFEUILLEVERDELING

Dit betreft een **concept**-portefeuilleverdeling. Het is aan het college om na aantreden de definitieve portefeuilleverdeling vast te stellen.

SOCIAAL DOMEIN EN DUURZAAMHEID (INGRID WOLSING)

Maatschappelijke ondersteuning jeugd en volwassenen

- Wet Maatschappelijke ondersteuning
- Bestuurlijke regionale samenwerking Sociaal Domein
- Jeugd(zorg), jeugdwet
- Maatschappelijke ondersteuning, preventie uitval
- Kinderopvang
- Uitvoering leerplichtwet
- Jongerenbeleid

Werk & Inkomen

- Activering naar Werk, reïntegratiebeleid, GR Laborijn
- Inkomensvoorziening
- Armoedebelief
- Participatie(wet)
- Inburgering/Statushouders
- Schuldhelpverlening

Maatschappelijke opvang/ huisvesting aandachtsgroepen

- Opvang Oekraïense Ontheemden

Duurzaamheid

- Duurzaamheid en Energietransitie

ONDERWIJS / CULTUUR / SPORT / GEZONDHEID / GROEN (CHIEL POLMAN)

Cultuur en Onderwijs

- Amateurkunst (zang, dans en toneel)
- Bibliotheekwerk
- Theater, lokaal en regionaal
- Muziekonderwijs
- Huisvesting primair onderwijs
- Voortgezet onderwijs
- Volwasseneneducatie
- Inclusieve samenleving

Sport, spelen en gezondheid

- Sportstimulering en voorzieningenbeleid
- Volksgezondheid, preventief beleid en epidemiologie GGD
- Speelbeleid en speelvoorzieningen

Groen

- Landschapsbeleid
- Klimaatadaptatie
- Beleid openbare ruimte - groen

Project Integraal Kind Centrum (IKC)

ECONOMIE / RECREATIE EN TOERISME / FINANCIËN / ICT (MARTIN SOM)

Economische zaken, Recreatie en toerisme

- Economische Zaken
- Recreatie en toerisme
- Evenementenbeleid
- Huisvesting arbeidsmigranten
- Beleid openbare ruimte - grijs
- Bedrijventerreinen
- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Reststroken, grondzaken muv bouwgrond

Financiën, belastingen en leges

- Coördinatie en begeleiding budgetcyclus
- Advisering inzake financiële gevolgen voorstellen
- Financiële administratie
- Inkoopbeleid
- Belastingen en leges

ICT/automatisering en innovatie

- AI
- ICT/automatisering
- Informatieveiligheid

Project Uitbreiding bedrijventerreinen

RUIMTELIJKE ORDENING / WONEN / VERGUNNINGVERLENING / BOUW EN WONINGTOEZICHT (MEREL BALDUK)

Ruimtelijke ontwikkeling en vergunningverlening

- Woningbouw en Volkshuisvesting
- Handhaving bouw- en woningtoezicht
- Innovatieve woonvormen
- Monumenten, instandhouding, monumentencommissie
- Netcongestie
- Aankoop gronden, grondexploitatie
- Begeleiden woningbouwplannen
- Vergunningverlening
- Dorpsplannen

Project 's-Heerenberg-Oost en Lengel kijken vooruit, inclusief collectieve warmte-oplossing

Project Montferland 40.000 inwoners

ARCHIEF / PERSONEEL EN ORGANISATIE / DIENSTVERLENING / OPENBARE RUIMTE / VERKEER (JEANETTE DERKSEN-GEUIJEN)

Interne en externe dienstverlening

- Post en archiefzaken
- Dienstverleningsconcept

Personeel en organisatie

- Organisatie en formatie
- Aanstelling en ontslag
- Salarisadministratie

Assetmanagement / Openbare Ruimte / Verkeer / Afval

- Aanleg wegen, straten en pleinen
- Instandhouding wegen, openbare verlichting en civiele kunstwerken
- Afvalwater/riolering
- Huishoudelijk afval/Reinigingsdienst de Liemers
- Verkeer en vervoer
- Water (sloten, vijvers et cetera)
- Vastgoed

Project Projectmatig werken

Project Centrumplan Didam

ALGEMEEN BESTUUR: BURGEMEESTER ANNE-MARIE FELLINGER

Handhaving en toezicht (m.u.v. Handhaving bouw- en woningtoezicht)

- Handhaving
- Toezicht

Ruimtelijke ontwikkeling

- Omgevingsdienst

Openbare Orde en Veiligheid

- Openbare Orde
- Veiligheid
- Brandweer
- Crisis- en rampenorganisatie
- APV

Publiekszaken en relatie inwoners/bestuur

- Paspoorten, rijbewijzen, uittreksels Basisregistratie Personen
- Huwelijken
- Verkiezingen
- Burgerparticipatie
- Communicatie
- Mediabeleid (subsidierelaties)
- Representatie

Algemeen bestuurlijke en juridische zaken (ABJZ), Regionale samenwerking en

Communicatie (Kabinet)

- Bestuurlijke (regionale) samenwerking (exclusief Sociaal Domein)
- Kabinetszaken
- Algemeen bestuurlijke zaken / Bestuurlijke coördinatie

Weerbare Samenleving

- Weerbaarheid

Maatschappelijke opvang/ huisvesting aandachtsgroepen

- Asielzoekers(centrum) (in samenwerking met 1e locoburgemeester)

Montferland

Montferland

